22/4. 19
1 krat priloga

Posamezna številka stane 20 v.

32. številka. Maribor, dne 22. aprila 1919. Letnik XI.

STRAŽA

Naročnina listu:
Celo leto . . K 12·—
Pol leta . . „ 6·—
Četrt leta . . „ 3·—
Mesečno . . „ 1·20
Izven Avstrije: ----
Celo leto . . „ 15·—
Posamezne številke — 20 vinarjev. —

Inserati ali oznanila se računajo po 40 vin. od 6 redne petitvrste: pri večkratnih oznanilih velik popust.
„Straža“ izhaja v ponedeljek in petek popoldne.
Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravništvo: Maribor Koroška ulica. 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti vsak dan od 11.—12. ure dopoldne.

Prva jugoslovanska mučenika.

Dne 30. aprila 1671. leta ob devetih dopoldne sta bila v Dunajskem Novem Mestu obglavljena hrvatski ban Peter Zrinjski in njegov svak Franjo Frankopan. Umrla sta kot mučenika za svobodo, o kateri so že davno sanjali naši pradedje in katero smo dočakali mi. Jugoslovanski narod pa se izkazati hvaležnega svojim velikim sinovom in bo te dni na slovesen nacin pripeljal njihove zemeljske ostanke iz Dunajskega Novega Mesta v Zagreb, kjer bodo 30 aprila 1919 — torej po 248 letih — slovesno položeni v svobodni Jugoslaviji v domovinski grob.

Leta 1663 so Turki začeli vojsko s cesarjem Leopoldom I. (1657—1705), v kateri so besno napadali na Ogrskem in Hrvatskem, a cesarska vojska je bila preslaba, da bi se jim upirala. Na Hrvatskem sta se zlasti odlikovala oba brata Nikolaj in Peter Zrinski. Leopoldovi vojski se je po dolgih bojih slednjič posrečilo, da je porazil Turke v slavni bitki pri Sv. Gotthardu tako popolnoma, da krščanski svet za tristo let ni pomnil takšne zmage. Toda vkljub tej slavni zmagi je sklenil cesar hitro mir v Vasveru, v katerem je Turkom pustil prav vse, kar so si bili zadnji čas osvojili.

Ta neugodni mir, ki je bil sklenjen brez zaslišanja ogrskih in hrvatskih stanov, in pa sploh Leopoldova malomarnost za hrvatsko ogrske zadeve in grdo in svojevoljno postopanje njegovih nemških svetovalcev je vzbudil splošno nezadovoljnost. Uvidevali so bolj in bolj, da dunajski dvor noče rešiti Hrvatov in Madžarov iz turškega gospodstva temveč stremi za tem, da jim odvzame njihove stare pravice in jih podvrže svoji oblasti. Nezadovoljnost je naraščala bolj in bolj in kmalu sta videla oba podkralja, hrvatski ban Peter Zrinski in ogrski palatin Franc Vesselenv, da njuni kraljestvi nimata pričakovati pemoči od svojega kralja, sta začela misliti na to, kako bi se Ogrska in Hrvatska osvobodili dunajske nadvlade. Dolga pogajanja so rodila slednjič zaroto, katere so se udeležili palatin Franc Kesseleny, Franc Nadasdy, kraljevi dvorski sodnik Štefan Tökoly, Franc Rákóczy in več drugih vplivnih plemičev. Izmed Hrvatov sta bila v zaroti Peter Zrinski, ki je stremil za tem, da postane dedni kralj združene troedine kraljevine Hrvatske, in njegov svak Franjo Frankopan, takrat stotnik senjski. Peter Zrinski je skušal poleg hrvatskih tudi slovenske dežele pridobiti za svoje namene in tako sta stopila z njim v ožjo zvezo in podpirala njegove težnje štajerski grof Erazem Taterbach in goriški deželni glavar, grof Karol Turn Valsassina.

Kmalu potem, ko je zarota dobila neko določeno obliko, so že po izdajicah zvedeli na Dunaju, da se na Hrvatskem in Ogrskem nekaj pripravlja. Brž je poslal cesar na Hrvatsko močno vojsko in tako presenetil zarotnike; cesarska vojska je dobila nalog da prodira v Medžimurje in zajame čete Petra Zrinjskega, cesar sam pa ga je odstavil od banske službe, »ker se je dvignil s puntarskim namenom proti kroni in skušal spraviti pod svojo oblast kraljestvo hrvatsko, slavonsko in dalmatinsko in njegove bližnje dežele«. Peter Zrinski se je takoj vdal cesarju, upajoč v njegovo milost in je odpotoval s svojim svakom Frankopanom dne 17. aprila na Dunaj kjer so ju pa zaprli in kot veleizdajnika vrgli v ječo Skoraj vsi vladarji in sam papež so prosili milosti hrabrima Hrvatoma, ki sta se tolikokrat odlikovala v boju; Leopold bi se bil morebiti udal, ali nemški njegovi svetovalci oprostili bi vsakemu drugemu, le »Jugoslovanu« Petru Zrinskem ne in trdovratno so silili na to, da se ima brez milosti strogo kaznovati. Dne 18 aprila obsodili so oba kot izdajalca na smrt; vzeli so jima vse časti in vse imetje ter sklenili, da se ima njih v spomin za zmiraj zatreti. Dne 30 aprila 1671 leta so ju obglavili.

S Petrom Zrinskim in Franom Frankopanom sta bili sicer uničeni dve odlični hrvatski plemiški rodbini ki sta si v prejšnjih časih pridobili mnogo zaslug za narod hrvatski in naše slovenske dežele a njihove ideje — združitev Jugoslovanov v lastno skupno državo — niso bile uničene. Ta ideja je tlela vedno v srcu vseh Jugoslovanov in se je tudi uresničila. Danes smo v svobodni državi in kot znak hvaležnosti hočemo pripeljati telesne ostanke prvih ugoslovanskih mučenikov v svobodno Jugoslavijo.

Grobova prvih jugoslovanskih mučenikov.

Peter Zrinski in Franjo Frankpan sta bila pokopana v Dunajskem Novem Mestu pri cerkvici sv. Mihaela. Pogreb je bil skromen in tih brez vsakih ceremonij in na njihov grob postavljen sramotilen napis v latinskem jeziku, ki se glasi v sprevodu: „V tem grobu počivata grof Peter Zrinski ban hrvatski in markiz Franjo Frankopan, poslednji svojega rodu, ki sta, ker je slepec slepca vodil, oba padla v to jamo.“ Za tem napisom je izdolben meč in dve mrtvaški glavi, spodaj pa stoje besede: „Učite se smrt' niki in iz našega se učite slučaja, ohraniti zvestobo kraljem in Bogu. Leto Gosp. 1671. dne 30. apr. ura 9. Cilj stremljenja je grob“

Do leta 1802 je ostal grob, kakor so ga zgradili, le plošča nad njim je naznanjala vsakemu in vsem, kdo tukaj počiva. Tisoč in tisoč jih je stalo na tem grobu, čitalo sramotilen napis, a vsak z drugimi čustvi. Cerkvica sv. Mihaela se je namreč začela polagoma rušiti, tako da že sredi 18. stoletja niso več mogli opravljati v njej verskih obredov in od več strani se je izrazila želja, naj se podere. Do tega sicer ni prišlo, pač pa so iz nje naredili žitnico. Vse mrtvece, ki so bili tamkaj pokopani, so izkopali l. 1802 ter jih pripeljali na pokopališče pri Ferdinandovih vratih

Ob tej priliki so se našli tudi telesni ostanki Zrinskega in Frankopana. Kot nepobiten dokaz služil je zlatovezan svilen robec s tremi črkami P. C. Z. (Petrus Comes Zrini) in še več drugih dragocenosti. Da so se našli ostanki Zrinskega in Frankopana, se je hitro razglasilo skoro po vsej Evropi in našlo se je nekaj sorodnikov ogrskega, hrvatskega in češkega plemstva, ki so prosili cesarja Franca I., da bi jim dovolili vzeti najdene predmete v spomin. Cesar je ugodil njihovim željam in tako je prišlo ob tej priliki nekaj najdenih stvari deloma v last sorodnikov, deloma v narodni muzej v Budimpešto, deloma v muzej v Dunajskem Novem Mestu, deloma so jih položili nazaj v grob.

Od l. 1802 pa do leta 1885 — torej 83 let — so počivale kosti Zrinskega in Frankopana v miru v tem grobu. Leta 1871 so hrvatski rodoljubi na prav slovesen način obhajali 200letnico njihove smrti. In od tega leta naprej je prihajala vsako leto na smrt-

Naše meje so se odločile v soboto.

„Slovenec“ poroča iz Pariza: V petek zvečer se je svet četvorice pečal z vprašanjem Gdanskega ter z italijansko jugoslovanskim vprašanjem. Sprejel je kompromisni predlog, da je Gdansko prosta luka, koje upravni mandat se poveri Poljski. Vprašanje o Reki in o italijanskih zahtevah se je odložilo na veliko soboto.

Uredništvo „Straže“ se je danes pred sklepom uredništva telefonično v tej zadevi obrnilo v Ljubljano Dobilo je odgovor, da še do danes, 9. ure dopoldne glede sobotne seje v Parizu ni dospelo nikako poročilo.

Naša severna meja.

„Murska Straža“ piše, da je član naše jugoslovanske delegacije profesor dr Slavič poročal iz Pariza: Naše severne meje so določene. Dosegli smo vse, kar smo zahtevali. Sv. Gotthard. Ljudomerica, Radgona, Maribor, Celovec, pripadajo nam.

Nemški divjaki streljali na vlak.

Špilje, 22. aprila.

Nemški divjaki, ki se zbirajo v nevtralni zoni med špiljem in Radgono, so sinoči, dne 21 aprila streljali na ljubljanski osebni vlak, ki je vozil okoli pol 8. ure iz Črnišin proti Špilju Padlo je več strelov iz pušk. Ena krogla je priletela skozi okno v voz II razreda ravno v trenutku, ko je revizor pregledoval vozne listke. Prebila mu je ročno svetilko, ki jo je držal v roki, in se zarila v steno. Samo srečen slučaj je, da ni krogla koga smrtno zadela, ker je stala pri revizorju gruča ljudi. Nemci so v mnogem oziru res bolj divji kot Culokafri.

Roparji iz Nemške Avstrije.

Št. Ilj v Slov. goricah, 22 aprila.

V severno vzhodnem delu Slov. goric so se pojavljali celi mesec drzni roparji, katerim se ni moglo priti na sled. Vtopali so sedaj tu, sedaj tam in odnesli povsod vse: špeh, meso, obleko, perilo, denar in vse druge boljše reči Izginili so vedno brez sledu. Ljudstva se je polastil strah, ker so ponoči večkrat videli družbe ljudi moži stikati okoli hiš. Nemčurji in Nemci so nalašč širili vest, da so to jugoslovanski vojaki. Na veliki četrtek zvečer so roparji popolnoma oropali vinčarja Muka v Selnici ob Muri. V strehi so napravili velikanso lokajo in se splezali v shrambo. Odnesli so meso dveh svinj, nad 100 kg zabele, moko, jajca, obleko, perilo, okoli 500 K denarja in bratovsko knjižico. Roparji so zginili brez sledu. Še je v soboto, dne 19 t. m. se je šele tiljskim orožnikom posrečilo dobiti v roke dva člana roparske tolpe To sta dva brezposelna delavca iz Nemške Avstrije (iz Donavice in Leobna). Roparje so izročili roki pravice Moparska tolpa je spravljala živila po s rivnem brodu čez Muro pri Libočki vasi (Lichendorf). Tolpa nemških roparjev štel je 5—6 mož, ki so po stanu kladivarji, železničarji in vojaki. V njih družbi je tudi delavec ki je znan v naših krajih Ta jim je vedel do shrambe Čez libočki brod spravljajo živila tudi tihotapci.

ni dan deputacija dunajskih slovanskih visokošolcev na groo narodnih mučenikov in položila tamkaj vence. Na Dunaju pa so se udeležili maše-zadušnice in žalobnega komerza.

L. 1884. je dozorela stara misel, da se ima stara divna prvostolna cerkev restavrirati. In res, že l. 1885 so začeli podirati zvonik. Kosti Zrinskega in Frankopana, ki so bile pokopane pod zvonikom, so zopet izkopali in jih hoteli odpeljati v Budimpešto. Toda dr. Velemir Deželič, ki je takrat študiral na Dunaju, je to preprečil in prosil rojake v Zagrebu, naj napravijo zbirko denarja in naj delajo na to, da se prepeljejo kosti v Zagreb. Vse je bilo že v lepem teku, a naenkrat meseca aprila l. 1885 se je raznesla novica: Kosti Zrinskega in Frankopana so odstranjene in pokopane po višjem nalogu. Pokopal jih je grobar Pugl po naročilu načelnika Pöcka, ki je zahteval, da se morajo kosti zametati, da jih ne bo nihče več našel.

Toda Pugl, ki so mu bili ti ostanki silno dragi, jih je pokopal brez rakve lepo v grob in je ta grob pokazal mnogim hrvatskim rodoljubom. L. 1907 so bili ostanki zopet ekshumirani ter položeni v rakev in zopet zakopani. Ideja prenosa v domovino je pa zaspala. A sedaj, ko smo se Jugoslovani po dolgem suženjstvu združili v skupno državo, je ta ideja zopet oživela. Kosti Zrinskega in Frankopana bodo ta teden pripeljali v svobodno domovino, o kateri sta sanjala že naša prva narodna mučenika.

Dr. Fr. [illegible]:

Gozdarsko šolo k Dravi?

II.

Nameravana strokovna kmetijska-gozdarska šola mora odgovarjati krajevnim razmeram in krajevne razmere morajo odgovarjati ustroju in obliki šole.

Vznožje bogatega Pohorja je gotovo pripraven kraj za ustanovitev takega učnega zavoda. Vendar pa bi šolo prestavil — sedaj jo še lahko, ker še ne stoji — v Slovenjgradec in upam, da se zadravskim Slovencem in Pohorcem ne bom prehudo zameril.

Zakaj pa bi bil ravno Slovenjgradec pripraven in izvoljen kraj za tako šolo? Tudi Slovenjgradec leži ob vznožju bogatega Pohorja, spaja pa po Selovcu in Uršlji gori Pohorje z nekdanjo Koroško. Gospodarstvo je na koroško-štajerski meji enako. Tu je razvito gozdarstvo, živinoreja, sadjereja pa je še zanemarjena, ne povsem, a povzdigniti se mora. Tudi ljudstvo je isto. Življenjski pogoji so enaki. Padle so državne in tudi deželne meje. Zato ustanovimo i skupen slovenski jugoslovanski zavod! Ljudstvo je strokovnega pouka ravno tam najbolj potrebno, bodisi na Štajerskem, bodisi na Koroškem. Ta šola bi bila kot kmetijsko-gozdarska šola primerna za Pohorje, Savinjsko dolino, za kraje ob Meži, za Železno Kaplo in za celo pobočje Karavank. Tukaj se bi učili kmečki fantje s teh krajev. V Velikovcu ali v okolici pa bi morala nastati slovenska kmetijska šola, ki bi posebno gojila žitorejo, ker so tam tla za to zelo pripravna. Tam so doma naši koroški Poljanci. Gorjanci bodo pa imeli svojo skupno šolo v Slovenjgradcu.

In grof Thurn, ki je pokupil naše kmetije, da lahko hodiš po njegovem posestvu iz Slovenjgradca do Železne Kaple, bo naši državi moral izročiti proti odškodnini napol razpadle kmetije. Na njih se morajo naseliti zopet kmetje, ki bodo sami obdelovali svojo zemljo. In gorsko posestvo Plešivec, ki leži pod Uršljo goro na južni strani, bi bilo pripravno za šolsko gorsko kmetijo, kjer bi se učili naši fantje po letu sirarstva, praktičnega gozdarstva, ovčarstva i. t. d. i. t. d.

Tam se bi vršili poletni praktični tečaji za kmečke sinove, ki ne bi mogli hoditi tri leta v kmetijsko-gozdarsko šolo v Slovenjgradcu pa se bi vršili tečaji za sadjarstvo itd. In potem se bodo zopet naselile žalik žene po Pohorju in po pobočju gore sv. Uršule, oglasilo se bo zopet petje in zvonovi bodo lepo ubrano zapeli, kakor so peli pred 50—60 leti. In vodni mož, ki je vozil vodo po mostu, na oblakih zidanem, s Plešivca na Pohorje, se bo s črnimi voli vrnil in pripeljal sreče ter zadovoljnost.

Tako bo! Tako mora biti! In lepo bo!

Madžari nemirni.

Radgona, 22. aprila.

Madžari streljajo zaporedoma vsak dan iz Prekmurja na našo stran. Včeraj sta bili od madžarskih strelov, ki so padli iz vasi Hidegkut, težko ranjeni pri Radgoni dve civilni osebi. V odseku Radenci—Ljutomer so madžarske tolpe poškodovale s streli hišo posestnika Petovarja. Prekmursko slovensko ljudstvo grozno trpi. Kmetje v Gornji Lendavi so se uprli madžarskim boljševikom, ki so sedaj gospodarji Prekmurja. V boju so bili kmetje premagani. Boljševiki so vjeli 16 ametov, jih krvavo pretepli in jih privezali k vozu, konje pognali v dir ter jih tako vlekli v Soboto. Boljševiki so obesili grofico Bathyany.

Proti previsokim cenam na železnici.

Tarif na južni železnici na progah, ki tečejo po Sloveniji, je južna železnica, kakor smo že poročali, zvišala za celih **200%**. To je višek vsakega povišanja! Rekord, kakor ga ne pozna nobena druga država. Revež se odslej sploh ne bo mogel voziti več po železnici. Kdor si je izmislil to neopravičeno zvišanje, je mnenja, da so železnice zgrajene samo za žide in vojne dobičkarje. Kamor se je poprej revež lahko peljal za 10 K, mora sedaj plačati nič manj nego 30 K. To je taka pretiranost, ki se ne more opravičiti ne s tem ali z drugim izgovorom. Če se je že povišalo tarife, naj bi se povišalo samo vožnjo za II. in I. razred, kjer se vozijo ljudje, ki pravijo, da spadajo med „boljše.“ Da se je podražila vožnja tako horendno visoko tudi za III. razred, to je škandal brez primere. Zahtevamo odgovora na vprašanje: Kdo od deželne vlade je soodločeval pri tem zvišanju tarifov? Njega in direkcijo južne železnice je treba spraviti pred sodni stol.

Naše politične vesti.

Vprašanje ustave. Jugoslovanski emigranti, med njimi Hrvat dr. Trumbić in Slovenca dr. Vošnjak in dr. Gregorin so na sestankih v dneh 15., 18 in 22 marca v Parizu sestavili načrt za notranjo uredbo države SHS. Za državo predlagajo skupno ime Jugoslavija, ker troimen nazov SHS znači složeno državo, povečava razlike ter daje povod za rivalstvo med plemeni. Načrt ima za podlago dve ideji: idejo edinstvene države z edino vlado in z edinim parlamentom kot zakonodajnim telesom za vse vrste državnih poslov in idejo decentralizacije po načelih samouprave. V delokrog ministrov spadajo vsi državni posli, ki izključujejo pristojnost samoupravnih enot (skupni posli: vojni, posli, carine, monopoli, pomorstvo, trgovina, pošta, pravosodje itd.) Državni parlament izdaja zakone za celo državo in za vse panoge državne uprave, tudi za one, ki jih imajo izvrševati samoupravne enote. Samoupravna predstavništva bodo državne zakone izpolnjevala in prikrojevala na svoje ozemlje in njihove odredbe bodo imele obvezni značaj. Država se naj razdeli v samoupravne enote, kojih najmanjša je občina, največja pa pokrajina, vmes stoje okraj in okrožje. Vsaka samoupravna enota ima od ljudstva izvoljeno predstavništvo; za vse politične volitve mora veljati splošna, enaka in direktna volilna pravica. V področje samoupravnih oblasti spadajo vsi posli, ki se tičejo krajevnih potreb (n. pr. socialno skrbstvo, zdravstvo, prosveta, poljedelstvo, prometna sredstva itd.). Da se poleg samouprave varuje državno edinstvo, ima vladar neposredno pravico imenovati načelnika pokrajinske samouprave po terno predloga predstavništva. Za vsako določbo pokrajinskega predstavništva, ki ima obvezen značaj kot zakon, je potrebna odobritev vsrednjega državnega organa (državnega sveta), ki bi naj gledal na to, da se varuje edinstvo duha v državi.

Organizacija SKZ v D..jem. Tukaj se je izvolil sledeči župnijski odbor SKZ. Predsednik: Anton Hrastnik, tajnik župnik Ivan Žigar; odborniki: Ivan Skale, Franc Zalokar, Karol Rajh, trgovec

LISTEK.

Odpusti nam naše dolge.

(Velikonočna slika. Napisal Al. Leben.)

(Konec.)

Po nekolikem odmoru je mirnejše nadaljeval: „V celi vasi mi ni dal nikdo nobenega dela in tako sem moral štiri dolge ure potovati v Ječovo iskat si dela in zaslužka. Šest dni v tednu te nisem videl, Reza, in le tiste kratke urice v nedeljo sem te imel pred seboj. In sedaj me hočeš popolnoma zapustiti in naj te nikoli več ne vidim, čisto nikoli več!“

Tako je tarnal, kakor v mozek zadeto drevo. Na njegovem obrazu se je zrcalila grozna bolest, a nobena blažilna solza se ni utrnila iz njegovega očesa. Tudi bolnica se je vila v nepopisnem jadu, pa tudi njeno oko je ostalo suho. Oba sta se odvadila joka. Ne vedoč, kaj da dela, je skočil mož pokonci, srpo zrl nekoliko časa skozi okno v svet, krčevito se tresoč na celem životu, nato pa je vzel iz omare pipo ter jo basal s tobakom čisto mehanično; tu pa se je še pravočasno spomnil, da žena ne more tobaka prenesti; potisnil je pipo počasi v omaro nazaj ter se je zopet vsedel k postelji.

Po dolgem molku, med katerim je bolnica skoraj nepremično ležala, se je ta nenadoma obrnila proti možu ter vprašala z mehkim glasom:

„Ivan, ali me imaš rad?“

„Reza, kako me le moreš tako vprašati?“ zakričal je mož. „Ti vendar veš, da biva v mojem srcu le ena misel, ena edina — in to si ti.“

„Potem pa me ne smeš zapustiti na vse veke ne!“

„Jaz naj tebe zapustim? Reza, Reza, te zopet muči vročica, nisi pri zavesti! Poglej sem, ali me ne poznaš?“

„Poznam te dobro, Ivan, in sem popolnoma pri zdravi pameti. — Glej, na svetu ne moreva za vedno ostati skupaj, toda gori v nebesih pač. — Jaz grem sedaj naprej v nebesa in če si mi zvest, tedaj moraš priti za menoj — pa čisto gotovo, Ivan! — Hočem lep prostor izbrati za naju oba in še enkrat rajši te hočem imeti gori v nebesih; a same me ne smeš pustiti, kaj ne, Ivan?“

Ivan se je naslonil z lakti na kolena, zakril si z obema rokama svoj obraz ter vzdihoval bolestno.

„Ivan“, nadaljevala je žena s slabim, od kašlja večkrat pretrganim glasom, „imela sem snoči čudne sanje. — Sanjala sem, da sem zgoraj v nebesih in bilo je tako lepo, da ti ne morem dopovedati dovolj. — Naenkrat mi je priletel čudovito lepi angeljček v naročje in to je bil najin sinček, Ivanček. — Pritiskala sem ga na srce ter ga poljubovala, a občutila sem, da še pri najini sreči nekaj pogrešava. Prašala sem: Ivanček, kje pa je oče? Angeljski sinček se je žalostno ozrl na stran ter dejal: Očeta ni tukaj. Ja, ali ne pride, vprašala sem dalje. Ne, ne pride nikoli, prav nikoli, ne spada več med naju, je rekel sinček ter jel plakati. Tu sem od neznosne bolesti in žalosti glasno zakričala ter zajokala, kakor še nikdar v svojem življenju in vsled tega sem se prebudila.“

Sedaj so se resnično udrle vroče, jasne solze iz oči bolne žene; pa tudi mož je bil globoko pretresen in ganjen. Zgrudil se je kakor uničen pred posteljo na kolena, zgrabil viharno za vročo roko bolnice in jo vedno in vedno poljubljajoč in na oči si jo pritiskajoč jokal kakor otrok. Njena roka in postelj ste bile mokri od njegovih solza.

„Moja Reza, o moja Reza“, je klical Ivan, „za vedno biti ločen od tebe, to ne more biti! Jaz hočem tudi na onem svetu biti tvoj!“

„Tedaj pa moraš z našim Gospodom skleniti prijateljstvo, Ivan, da naju pusti prebivati skupaj v svoji hiši.“

„Da, ljuba Reza, prijateljstvo z našim Gospodom, da te ne zgubim na vekomaj.“

„Danes je Velika sobota“, ihtela je bolnica, „in jutri bo vstal naš Gospod — Ivan —“

„Da, Reza“, padel je mož v besedo, „še danes hočem iti dol v cerkev, da naredim sporazum z našim Gospodom.“

„Bog ti plačaj, Ivan. — Sedaj stokrat lažje umrjem. — Ti si v resnici tako dober, tako ljubezniv mož!“

Ta se je vzdignil naglo od tal ter šel ven, poklicat staro Lopačko, ki je stanovala v majhni čumnati očrnele kočice, da bi par ur pazila na bolnico. Potem se je praznično oblekel ter urno stopal dol proti vaški cerkvi. Dolgol dolgo je izostal. Njegova bolna žena je med tem molila k Bogu ter ga prisrčno prosila milosti za svojega moža. Končno, ko se je začelo že skoro mračiti, so se začuli njegovi koraki v veži. Ko je vstopil ter se približal postelji, zdel se je popolnoma predrugačen. Še se je zrcalila globoka bol na njegovih ustnicah, toda divji, osorni pogled je izginil in neki blagi mir je seval iz njegovih oči.

„Reza“, je šepetal ter se nagnil k bolnici, „izpovedal sem se in naš Gospod mi je odpustil. O, — meni je sedaj tako lahko pri srcu, tako lahko, kakor da bi mi bil odvaljen ves svet raz njega. — Sedaj, Reza, bova skupaj vse večne čase.“

Bolnica mu je zrla z žarnim pogledom v obraz in šepetala komaj slišno:

„Odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom!“

„Da, ljuba moja Reza“, govoril je mož z mehkim glasom, „ljudem sem vse odpustil, — naš Gospod je tudi meni veliko — zelo veliko moral odpustiti.“

Še žarnejši so postali ženini pogledi, a izpregovorila ni besedice.

„Reza“, je vprašal mož v zadregi, „si me razumela? Ali mi pač verjameš?“

„Ivan“, hropela je žena, „verjamem ti tako zanesljivo, kakor našemu Gospodu samemu! — Nikdar me nisi nalagal — nikdar nisi bil neodkritosrčen. — Jaz sem že itak vedela, da je vse v redu. Sem že spoznala na tvojem obrazu, da tvojem dihu, da prinašaš seboj našega Gospoda. — Tudi sem drugače prepričana. — Ivanček, najin angeljček je bil zopet pri meni, predno si prišel ti domu. — Ne v sanjah, ampak v istini sem videla fantička! — V snežnobelem oblačilcu je stal tu pred posteljo in dejal, da je sedaj tudi za očeta pripravljen en prostorček v nebesih.“

Mož je plakal. — Nenadoma pa je glasno zakričal: „Reza, če se prikažejo rajni otroci, vzamejo enega od staršev s seboj. — O Bog! O Bog! — Ti se treseš — Reza, kaj ti je? Kaj pa imaš?“

Žena je omahnila vznak — njeno dihanje je postajalo redkejše in redkejše. — Nekak mil smehljaj je švignil čez njeno obličje — potem kratek lahek boj s smrtjo in uboga žena se je preselila v — večnost.

Tam gori na Veliki kapi so izžarele snežene lise v slednjih žarkih večernega solnca, ki so metali rožnat soj skozi majhna okenca v sobo, kjer je trpinka izpila kupico trpljenja. — Možu, ki je vzdihujoč in plakajoč klečal poleg svoje rajnice, pa se je zdelo, da ga obdaja neki glorijozni odsev vstajenja.

Anton Teržan, Jožef Blatnik, Mihael Kolasko, Andrej Grabner in Anton Antlej.

Temešvar ostane v območju Jugoslavije. Tako poroča beograjska »Epoha«.

Nemčija vrača ukradeno blago. »Le Matin« v Parizu poroča: Na zahtevo belgijskih zastopnikov je komisija zaveznih delegatov potrdila, da Belgija sme vzeti v Nemčiji za ukradeno imetje blaga v enaki vrednosti. — Prvi vagoni z belgijskim materijalom so že dospeli v Liege. Drugi se pričakujejo.

Belgijski kralj Albert pri Clemenceau. List »La Victoire« poroča: Belgijski kralj je bil v Parizu sprejet z vojaškimi častmi. Svirala je godba. Častno stražo je imel oddelek 11. [illegible] polka. Ljudstvo zbrano v ulici Saint Dominique je mnogoizredočega gosta burno pozdravljalo. Clemenceau je čakal na kralja Alberta na velikih stopnicah in ga peljal v svoje prostore, kjer sta [illegible] približno 40 minut.

Spojitev Nemške Avstrije z Nemčijo. Nemčija je poslala zastopnike na Dunaj, da razpravljajo glede vprašanja spojitve Nemške Avstrije z Nemčijo. Finančni del razgovorov je bil že končan.

Občni zbor Slovenske krščansko-socijalne zveze se vrši dne 30. aprila ob 2. uri popoldne v dvorani katoliškega delavskega društva v Mariboru, Flosarjeva ulica. Vabimo vse naše rodoljube, ki se zanimajo za našo izobraževalno in mladinsko organizacijo, da se gotovo udeležijo tega zborovanja.

Tedenske novice.

Mariborski Orel. Vaditeljska telovadba bo odslej vsak torek od pol osmih do pol desetih zvečer. Pričetek v torek, dne 22. t. m. Članska telovadba v četrtek in soboto od pol osmih do pol desetih zvečer. Pričetek v četrtek, dne 24. aprila. Vaditelji in člani (od 14. leta dalje) telovadijo v gimnazijski telovadnici. Naraščaj prične telovaditi v petek, dne 25. aprila v telovadnici II. meščanske šole v Reiserjevi ulici in bo telovadil vsak torek in petek od pol petih do šestih popoldne. Od Orlovske Zveze so že za to leto določene proste vaje in se prično takoj v vseh odsekih izvajati. Zato je redna udeležba pri telovadbi predpogoj za skupen nastop. Pri vsaki telovadbi bo stroga kontrola udeležbe. — Odbor.

Orlice. — Odborova seja se bo vršila v četrtek 24. t. m. ob 5. uri popoldne v pevski sobi kakor doslej. Vabimo k tej in k vsem nadaljnim sejam poleg članic ožjega odbora tudi vse [illegible] in gospodične, ki so pristople k širšemu ali razširjenemu odboru. — Redna telovadba za članice se začne zopet jutri v sredo v telovadnici [illegible] zvečer. Ne zamudite nobene ure! — Naraščaj telovadi v ponedeljkih in četrtkih v isti telovadnici ob 5. uri popoldne. Ker pa ta telovadnica za naraščaj ne zadostuje, smo pridobili tudi telovadnico meščanske šole v Reiserjevi ulici. Zapisovanje v ono telovadnico bomo pravočasno naznanili. — Starejše gospodične, ki bi rade telovadile v večernih urah, naj pridejo v sredo 23. t. m. ob pol 7. uri zvečer v telovadnico meščanske šole v Reiserjevi ulici. Lahko takoj začnejo redno telovadbo. Na zdar!

Slavnost vstajenja se je v mariborski stolnici vršila prav veličastno na veliko soboto ob 6. uri popoldne. Vodili so jo knezoškof dr. Mihael Napotnik. Slavnosti so se udeležili zastopniki vojaških, državnih in mestnih oblastev ter pobožni verniki v nenavadno obilnem številu. Navzoči so bili tudi v Mariboru se mudeči gospodje generalštabni major dr. Reverdy, vodja tukajšnje francoske komisije generalštabni kapetan Pechmajou, od francoske komisije v Zagrebu in pisatelj Le Comte Begouen. Med procesijo je svirala godba, vojaki-stražniki so vzorno skrbeli za red. — Imenovani trije gospodje s Francoskega so bili velikonočno nedeljo opoldan gostje našega nadpastirja. Pri tej priložnosti so enoglasno povdarjali, kako da jih veseli prijazni sprejem v Mariboru, kjer se počutijo kakor med svojimi dragimi domačimi, in da jim bodo zlasti letošnji velikonočni dnevi ostali v hvaležnem, neizbrisnem spominu.

Velikovška žrtev. V mariborski bolnišnici je umrl dne 19. t. m. 19letni posestniški sin Fran Drobež iz Rikarje vasi pri Velikovcu. Pri znanem zahrbtnem napadu na Velikovec je dobil strel v glavo. Pogreb se je vršil dne 21. t. m. na pokopališče na Pobrežje. Žrtev nemškega nasilja, počivaj mirno v slovenski zemljici!

Plačevanje zavarovalnin inozemskih zavarovalnih družb. Deželna vlada za Slovenijo v Ljubljani je izdala naredbo glede ureditve plačevanja zavarovalnin inozemskih zavarovalnih društev. V naredbi se določa, da morajo vsi oni državljani v Sloveniji, kateri imajo zavarovalno pogodbo s kako inozemsko zavarovalno družbo in kateri vsled ukinjenja poštnega prometa ne morejo plačevati zavarovalnine, zasledovati „Izjave“ dotičnih zavarovalnih društev v „Uradnem Listu“ za Slovenijo v Ljubljani, da izvejo, kje se sedaj nahajajo plačilnice dotičnih zavarovalnih društev. Ako pa pa zavarovalnica, s katero ima stranka zavarovalno pogodbo bodisi glede zavarovanja proti požaru ali življenjskega zavarovanja, ne priobčila tozadevne „Izjave“, naj stranka najpozneje do dne 5. maja 1919 na nekolekovani vlogi javi predsedstvu deželne vlade v Ljubljani točne podatke zavarovalne pogodbe in sicer svoje ime, naslov, zavarovalno panogo (življenje, požar), zavarovalni znesek, zavarovalnino ter končno, na kak način je bila uplačana zadnja zavarovalnina, n. pr. št. položnice poštne hranilnice. Vlada bo storila potrebno, da se stranke obvarujejo škode.

Dnevnina duhovnikom. Minister za bogočastje je ministrskemu svetu predložil načrt, da se duhovnikom po celi državi dovolijo dnevnine in sicer bi dobili pravoslavni duhovniki v Srbiji 12 dinarjev na dan, na ostalem ozemlju države pa katoliški župniki in kaplani, pravoslavni duhovniki, muslimanski muftije in židovski rabini po 6 dinarjev na dan. Kakor se govori, bo vlada ta načrt gotovo sprejela.

Predprodaja vstopnic za soboto in nedeljsko ljudsko igro »Graničarji« ali »Proščenje na sv. Elija dan« je v trgovini V. Weixa na Glavnem trgu. Vstopnice se dobivajo od danes naprej vsak dan.

Občine srednještajerskih okrajnih glavarstev, ki ležijo južno od naše demarkacijske črte, pridejo sedaj pod jugoslovansko politično upravo. Dobile bodo tudi slovenske gerente.

Nova pesniška zbirka. V založbi Tiskovne zadruge v Ljubljani je pravkar izšla zbirka Fr. Golarjevih pesmi »Rožni grm«. Pesnik Golar je znan po svoji prvi pesniški zbirki »Pisano polje«, ki je izšla l. 1910 ter po pesmih, ki jih je objavljal v »Ljubljanskem Zvonu« in »Slovanu«. Golar je pesnik domače zemlje in življenja, ki se razvija na njej. Z »Rožnim grmom« stopa Golar v vrsto najboljših novejših lirikov. Zbirka velja broširana K 5 —, vezana K 6 —, po pošti 50 v več. Naroča se pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Sodna ulica 6.

Jugoslovanska akademska menza v Zagrebu. S tem naslovom smo osnovali jugoslovanski akademiki v Zagrebu med dvema mesecema svojo menzo, ki naj bi nam nudila prebrano — ne dobre in ne dovolj, tega nam ne dopuščajo naše razmere — temveč le najpotrebnejšo hrano, ki naj nam omogoča študije. Okoli te kuhinje je zbrano 800 akademikov, katerim vojna ni pripomogla do sreče in blagostanja, kakor mnogim drugim, srečnejšim kolegom; to je marveč 300 mladih ljudi, ki so najbolj živeje izkusili težo in grozo strašne štiriletne vojne, siromaki, katerim je vojna vzela vse to, kar so imeli prej, begunci z zasedenega ozemlja — sinovi razrušenih domov, taki, ki ne vedo, kje so jim starši, ki so prej skrbeli zanje. Med njimi je preko 300 akademikov iz naših slovenskih pokrajin. Podpore, ki jih dobivajo iz domovine, ne zadostujejo, z njimi se v dragem mestu Zagrebu ne morejo preživljati. Ako propade ta menza, se morajo raziti, to velja sami izza časov, ako še niso uživali dobrot te menze! — Jugoslovanska akademska menza pa stoji danes na robu prepada. Nenadoma so poskočile vse cene živil, zlasti mesu in masti tako da sta menzi odprti le dve poti: Povišati hrani ceno — le malo akademikov bi zmagovalo še te denarne žrtve in menza bi izgubila svoj namen: omogočiti revnemu dijaku študije s hrano po nizki ceni — ali pa ustavi menza svoje delovanje. S tem pa bi bilo na stotine akademikov izpostavljenih najstrašnejši bedi — gladu. Ustvarja se mlada svobodna država. Pozvala je svoj narod na delo za kulturo in napredek. Kako pa naj stopi akademska mladina čvrsto in krepko v življenje, ako se mora za svojega izobraževanja in pripravljanja boriti za košček kruha in se ji že sedaj upogneta vrat in hrbet? Kako naj se ona neomajno postavi v boj za svoj narod in njegovo bodočnost, ako ji še sedaj zamre duh v pomanjkanju in prosjaštvu? Jugoslovanska akademska omladina se obrača do slovenske javnosti s prošnjo, da ji pomaga v tem bednem stanju. Obrača se na vse posamezne, vse zavode, občine, urade, društva in korporacije, katerim je na srcu blaginja našega naroda! Pošiljajte darove z naslovom: Prva hrvatska štedionica v Zagrebu za Jugoslovansko akademsko menzo, Zagreb! — Franc Ferenčak, stud. med. podpredsednik. D. Bratič cand. iur., tajnik.

Izpremembe v učiteljskem osebju. Odpuščena je Karolina Pototschnig, učiteljica v Brežicah. Ciril Pregelj začasni učitelj na okoliški deški šoli v Celju je imenovan za začasnega učitelja na mestno deško šolo v Celju. Učiteljica ročnih del v Petrovčah, Josipina Tratnik, je premeščena na deško meščansko šolo v Celju.

Imenovanja. Okrajni tajnik celjskega okrajnega glavarstva Franjo Roš je pomaknjen v 9. činovni razred. Za okrajne tajnike na dosedanjih službenih mestih so imenovani kancelisti Josip Pirš v Ptuju, Franc Babič v Mariboru, Franc Markež v Konjicah in Miroslav Pleteršek v Slovenjgradcu.

Semenski krompir. Če še kdo rabi semenski krompir ali oves, naj se oglasi na okrajnem glavarstvu soba št. 20.

Modra galica pride. Parnik »Canard« črte bo prihodnje dni pripeljal več sto ton modre galice za Jugoslavijo.

Kraljica cerkvenega leta — Šmarnice za leto 1919, spisal M. Voičič, župnik v Breznu, izdala Cirilova tiskarna v Mariboru, so ravnokar izšle. V mični obliki razpravljajo razne Marijine praznike. Obsegajo lepe nauke za Marijine častilce. Ob koncu so pridejane mašne, spovedne in obhajilne molitve in litanije Matere božje. Cena lični knjižici s poštnino vred znaša K 3·40. Naročajo se v Cirilovi tiskarni v Mariboru. Častilci Marijini, sezite takoj po tej najnovejši knjižici.

Veliko število tobačnih trafik je razpisanih v brežiškem, ptujskem, šmarskem, celjskem in slovenjgraškem okraju. Tiskani uradni ponudbeni in prošenjski obrazci ter zavitki se dobijo brezplačno pri finančnem ravnateljstvu v Mariboru (okrajno glavarstvo, II. nadstropje) in pri oddelkih finančnih straž. Invalidi izza zadnje vojske ter vdove in sirote v tej vojski padlih ali umrlih vojakov (častnikov in moštva) imajo ob gotovih pogojih brezpogojno prednost pred vsemi drugimi prosilci. — Prošnje morajo biti napravljene na uradnem obrazcu, ki se dobi pri finančnem ravnateljstvu in finančnih stražah ter se morajo vložiti pri finančnem okrajnem ravnateljstvu v Mariboru. Rok za vlaganje prošenj je v brežiškem do 20., v ptujskem do 21., v šmarskem do 22., v celjskem deloma do 13., 14., 15. in 16. v slovenjgraškem do 23. maja. Natančneji pogoji in podatki so razvidni na uradnih razglasih.

Shodi in prireditve.

V torek, dne 22. aprila v Krčevini Leiteršberg ob 6. uri zvečer v šoli shod SKZ. Nastopijo govorniki iz Maribora. Vsi na shod!

V sredo, dne 23. aprila na Pobrežju pri Mariboru ob 6. uri zvečer v dvorani gostilne Balon (pri Brodu) shod SKZ. Govori več govornikov iz Maribora. Agitirajte za obilno udeležbo. — V Celju ob 7. uri zvečer v hotelu Balkan izvanreden občni zbor »Društva slovenskih odvetnikov in notarskih uradnikov«.

V četrtek, dne 24. aprila na Teznu ob 6. uri zvečer v gostilni Leber (prej Ilgo) shod SKZ. Udeležite se shoda v obilnem številu posestniki, železničarji, delavci in delavke. Govorniki iz Maribora bodo poročali o raznih važnih in zanimivih vprašanjih.

V petek, dne 25. aprila v Radvanju ob 6. uri zvečer v šoli shod SKZ. Nastopijo govorniki iz Maribora, ki bodo razpravljali o raznih perečih gospodarskih in političnih vprašanjih. Gospodarji in delavci, možje in žene vsi na shod! Agitirajte za številno udeležbo.

V soboto, dne 26. aprila v Mariboru v Narodnem domu točno ob pol 8 uri zvečer prireditev ljudske igre s petjem in plesom v treh delih »Graničarji, ali Proščenje na sv. Elija dan«. Pri igri in med odmori igra mariborska vojaška godba. Da je tudi okoličanom omogočen obisk, se igra ponavlja v nedeljo, dne 27. aprila ob pol 4. uri popoldne.

V nedeljo, dne 27. aprila pri Mali Nedelji po rani službi božji v šoli zborovanje Kmetijske podružnice. Na razgovor pride poleg kmetijskih vprašanj tudi dohodnina, davek na vojne dobičke itd. z ozirom na kmetska gospodarstva. — Obenem se vrši shod »Zveze kmetijskih podružnic v polit. okraju ljutomerskem.« Na dnevni red pridejo ta pot upravne zadeve. — V Makolah po večernicah v narodni dvorani ustanovni shod »Kmetijske podružnice.« Govori nadrevizor Pošenjak. — Na Muti popoldne ob 2 uri v Ciril-Metodovi šoli veselica z poučnim govorom, deklamacijami ter igro s petjem. — V Dobrlivasi na Koroškem ob 10. uri dopoldne velik ljudski shod. Govorijo poslanca Smodej in Grafenauer ter urednik Žebot in poročnik dr. Grablovič. Sodeluje mariborska vojaška godba. — Pri Sv. Lovrencu na Drav. polju po rani službi božji shod SKZ. Govori član »Narodnega predstavništva« prof. Ivan Vesenjak. — Pri Sv. Janžu na Drav. polju popoldne po večernicah velik shod SKZ. Poroča član »Narodnega predstavništva« prof. Iv. Vesenjak o raznih važnih političnih in gospodarskih vprašanjih ter o delovanju poslancev »Jugo-

slov. kluba« v Beogradu. — Pri Sv Ani v Slov. goricah po rani službi božji v šoli predavanje potovalnega učitelja g Jurančiča o čebeloreji, popoldne po večernicah pa v bližnjem čebelnjaku praktično razkazovanje naprednega čebelarstva Obenem se bo tudi ustanovila podružnica čebelarskega društva. Čebelarji, udeležite se tega shoda v obilnem številu! — Pri Sv Bolfenku v Slov. goricah dopoldne po cerkvenem opravilu shod SKZ Govori član Narodnega predstavništva profesor dr Hohnjec. — Pri Sv. Andražu v Slovenskih goricah popoldne po večernicah shod SKZ. Govori član Narod. predstavništva prof dr. Hohnjec — Pri Sv Trojici v Halozah po rani sv. maši na prostem pred cerkvijo javen političen shod SKZ Poroča posestnik Brenčič o delovanju kot bivši poslanec in o sedanjem položaju. — V Rahenburgu popoldne po večernicah v dvorani »Slov. kat. izobraževalnega društva« igra »Tri sestre«. Prijatelji poštene zabave pridite od blizu in daleč! — V Kozjem ob 3. uri popoldne v prostorih okrajnega zastopa zaupen shod pristašev S. K. Z. v svrho ustanovanja okrajne organizacije S. K. Z. za kozjanski okraj. Govori član Narodnega predstavništva dr. Jankovič. Shoda se naj to pot udeležijo le značajni in zanesljivi pristaši SKZ pa v kolikor mogoče velikem številu. Javni shodi bodo sledili in se bodo pravočasno naznanili. — V Mariboru v Narodnem domu ob pol 4 uri popoldne ljudska igra »Graničarji ali Proščenje na sv. Elije dan« — V Poljčanah po rani sv. maši shod SKZ Govorijo poslanec Pišek in drugi.

V nedeljo, dne 4 maja v Vuzenici in sicer pri Devici Mariji na Kamnu ob 11. uri dopoldne na prostem velik ljudski shod. Nastopi več govornikov iz Maribora in drugod. Vsi na shod! — Na Vranskem po ranem opravilu velik shod SKZ Govori državni poslanec dr. Hohnjec.

V nedeljo, dne 11. maja pri Sv. Andražu v Slov. goricah po večernicah v šoli veselica »Izobraževalnega društva«. Na vsporedu so dve igri. (Dr Krek: »Tri sestre« in burka »V ječi«) ter petje. Sosedi pridite!

Mozirje. Nepristranski opazovalec nam [illegible] da je bila naša opazka [illegible] »Straže« [illegible] da gornjegrajska ekspozitura re [illegible] za prehrano prebivalstva, pretirana. Ker uredništvo noče delati nikomur krivice, zato po dobljenih informacijah radevolje beleži, da se je politična ekspozitura v Mozirju ves čas zelo trudila za dobavo živil ter je dosegla tudi lepe vspehe: moke je že toliko, da preostaja. Pripomnimo pa, da so pritožbe prihajale zlasti iz Ljubnega, deloma tudi iz Zadrečke doline, kjer so najrevnejši sloji.

Sv. Benedikt v Slov. gor. Naši vrli fantje so nam na velikonočni pondeljek priredili prav lepo zabavo. Igrali so jako dobro gledališko igro „Repoštev." Nastopil je tudi prenovljeni in kljub kratkemu času dobro izurjeni tamburaški zbor. Na prireditev je tudi prišel državni poslanec dr. Hohnjec, ki je imel ob začetku prireditve daljši, času primeren nagovor.

Zavarovanje proti požaru.

V lastno korist je vsacega, da sedaj, ko se je ustanovila Jugoslavija, opusti tuje zavarovalnice in zavaruje svoje imetje pri slovenski Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani. Prijave sprejemajo krajevni poverjeniki ali pa je priglasiti svoj pristop osebno ali pismeno na **„Glavno poverjeništvo Vzajemne zavarovalnice Celje, Breg 33"**, ki daje brezplačno tudi vsa tozadevna pojasnila. 772

Vabilo

na

31. redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Spodnjem Draubergu,

r. z. z n. z.

ki se vrši v četrtek dne 1. maja 1919 ob pol 2. uri popoldne v uradni pisarni v Spodnjem Dravbergu.

DNEVNI RED:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Odobritev računskega zaključka za l. 1918.
4. Volitev načelstva in računskih preglededovalcev.
5. Slučajnosti.

Ako bi občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo sklepal ne glede na število navzočih članov

K obilni udeležbi vabi

741 Odbor

MALA NAZNANILA.

1. in največja jugoslovanska tovarna za barvanje, kemično čiščenje, pranje in svetlolikanje perila

barva vedno vsakovrstno blago,

čisti obleke, 496

pere vsakovrstno perilo, po katero pošlj. b ezplač. na dom,

svetlo-lika ovratnike, zapestnice, srajce

Josip Reich,

Ljubljana

Tovarna:

Poljanski nasip št. 4.

Podružnica:

Selenburgova ulica 3

Poštna naročila se točno izvršujejo

2 kozi se zamenjata za prase. Fischerg 9, Maribor. 718

200 K nagrade tistemu, kateri mi preskrbi postelno ali kantino. Ponudbe na M. Vrbnik, Slivnica pri Mariboru. 11

Trgovski učenec se sprejme pri g. A. Pinter, trgovec z mešanim blagom, Slov. Bistrica. 10

POZOR!

Spalne sobe iz masivnega in trdega lesa, kakor; **kuhinjske oprave** lastnega in solidnega izdelka se po ceni prodajajo pri

Mizarski zadrugi

Grajski trg 3, Maribor. 570

Obleke

od preproste do vsakovrstne najfinejše, domače, dobro in vestno delo, vsake velikosti, izborne kakovosti izdeluje točno in solidno ter prodaja 719

ALOJZIJ ARBEITER,

Maribor, Dravska ulica št. 15, pri starem mostu.

Išče se bolj priletna dekla, k kojší rodbini v bližini mesta za oskrbovanje ima 9 svinj in 2 kravi. Plačilo 30—40 K Ponudbe se pošljejo na naslov: Damgasse 11, Pobrežje pri Mariboru, 764

KOLO, dobro ohranjeno se proda. Oglasi se v B hovi 22, p. Hoče pri Mariboru. 767

Creda ovc (24 glav) se zamenja z govejo živino. Natančneji podatki se dobe v vojaški realki v Mariboru (pri vodju gospodarstva). 7[illegible]3

Zelo dobra tipkarica za pisalni stroj, vešča slov. in mogoče tudi hrvaščine jezika, se pod ugodnimi pogoji takoj sprejme. Na razpôlago tudi hrana in stanovanje. Predstaviti se je pri pribočniku vojaške realke v Mariboru. 74[illegible]

Pisalni stroj se kupi. Cenjene ponudbe pod „Stroj" na Anončno ekspedicijo Al Matelič, Ljubljana, Kongresni trg 8/I. 585

Hiša z vrtom in njiva pripravna za stavbeni prostor se proda. Vprasa se: Tezen 5, Maribor. 703

Planinsko letovišče išče računsko natakarico, katera je tudi sobarica. 709

Učenec za mlin se sprejme takoj v parnem mlinu v Kaniži pri Pesnici. 665

Brata Vošnjak,

trgovina z usnjem in surovimi kožami .·:PTUJ:·: v hiši poleg okr glavarstva (prej trgovina Lenart) 395

podplati, notranje usnje, zgornje usnje črno in rujavo, likanec, (usnje za konjsko opravo). cepljeno usnje za gamaše, elegantni **box-calf in chevreaux** čevlji, pol čevlji, — čevlji iz telečjega usnja. navadni čevlji iz rujave kravine, dreta — podplatni čveki — platno.

Pozor trgovci!

Razpošiljam na debelo po zelo nizki ceni sledeče blago:

Cimet cel, poper cel, nageljnove žbice (Neiken) cele, žafran, paprika mleta, škroba, erdal in brilant kremo za čevlje črno in rumeno, vaselin (mast za čevlje) črna in rumena, ličilo (Wichs), žgano žico, žičnike (žeblje) vsake velikosti. Sakanec (cvirn) črn in bel.

J. Menart, trgovec

512 Domžale. Kranjsko.

Zavarovanja

z enkratnim predplačilom premij z vojno-posojilnimi papirji se morejo sklepati pod sledečimi pogoji:

1. Zavarovanja za primer doživetja in smrti:

Kdor vloži vojno posojilne obligacije ali **zakladnice** za nominale K 1000·—, dobi po preteku 15 let **v gotovini K 1000·—**. Za primer poprejšnje smrti je gotovinski znesek K 1000·— takoj plačljiv.

2. Štedilna zavarovanja

(zavarovanja s stalnim plačilnim rokom): **Kdor vloži** vojno-posojilne obligacije ali zakladnice za nominale K 1000·—, dobi po preteku 12 let **v gotovini znesek 1000 K** Ta gotovinski znesek je plačljiv še le po 12 letih. Ako umrje zavarovanec poprej, se znesek izplača po preteku 12 letne dobe onemu, ki ima pravico do izplačila. — Police se morejo po 3 letih odkupiti s 5 odstotnim diskontom ali pa obremeniti do višine vsakočasne odkupne vrednosti s posojilom Obresti se računajo po 5 odstotkov.

Zavarovanja za primer doživetja in smrti

za zneske do K 5000·— se sprejemajo brez zdravniške preiskave, za višje zneske je potrebna zdravniška preiskava. Tako zavarovanje more skleniti vsaka zdrava oseba v starosti od **15 do 55 let.**

Štedilna zavarovanja

niso omejena glede vsote in starosti.

Vsi zaposlenci družbe imajo pooblastila, ki **določajo** obseg njih pravic in s katerimi se imajo občinstvu izkazovati 726

Sklad za vojaške vdove in sirote. — Ekspozitura v Mariboru, Jodnijska ulica 14.

Danes **nenadomestljivo perilo** se sledi samo z uporabo mila

Tvornica mila in sode

SRNA

Ig. Fock Kranj

Poskusni zavoj z 4 in p[illegible] vsebine. **708**

Prostovoljna dražba vina.

Na Belo nedeljo dne 27 aprila 1919 ob 3. uri popoldne v Kozjaku na nekdanjem Škrobčevem posestvu

se bode na prostovoljni javni dražbi prodalo približno 10 polovnjakov vina letnika 1918.

Izklicna cena 5 K 50 v za liter.

Kupnino je plačati takoj, vendar sme zdražitelj imeti vino še teden dni v kleti, kjer je sedaj shranjeno, seveda na lastno odgovornost.

Dr. Jos. Leskovar,

770 kot n dzornik pos stev Heinstettenbanke.

Najlepši kinč za verande, balkone, za okna so [illegible] moji svetovnoznani gorenjski [illegible]. Razpošiljanje na vse strani. —

Cenik brezplačno. **Roman Brezočnik.**

Razpošiljalnica gorskih visečih nageljnov, Maribor. Gabriel Hakelgasse 3. 640

Podružnica Ljubljanske Kreditne Banke

v MARIBORU.

Delniška glavnica K 15,000.000. Rezervni fond nad K 4,000.000.

Centrala v Ljubljani.

Podružnice: Split, Celovec, Trst, Sarajevo, Gorica, Celje.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Po sreduje nakup in prodajo vrednostnih papirjev in izvršuje borzna naročila najtočneje. — Daje predujme na vrednostne papirje in blago. Eskontuje in vnovčuje menice. — Dovoljuje kredite v vseh oblikah — Poslovno mesto razredne loterije. 350

Izdajatelj in založnik: Konsorcij „Straža." Odgovorni urednik: Vekoslav Stupan. Tisk tiskarne sv. Cirila v Mariboru.